

14
DISPUTATIO

DE

GLORIOSA

SALVATORIS NOSTRI JESU
CHRISTI RESURRECTIONE:

Quam,

Divinâ favente gratiâ,

In illustri Hallensium Gymnasio,

SUB PRÆSIDIO

M. CHRISTIANI GUEINZII
J. U. C. RECTORIS.

publicè proponit,

& pro ingenij modulo de-
fendet

GEORGIUS EBERHARDUS SCHREINERUS
HALLENSIS SAXO.

Ad diem Solis post concionem Vespertinam.
in Auditorio primo.

HALLIS SAXONVM

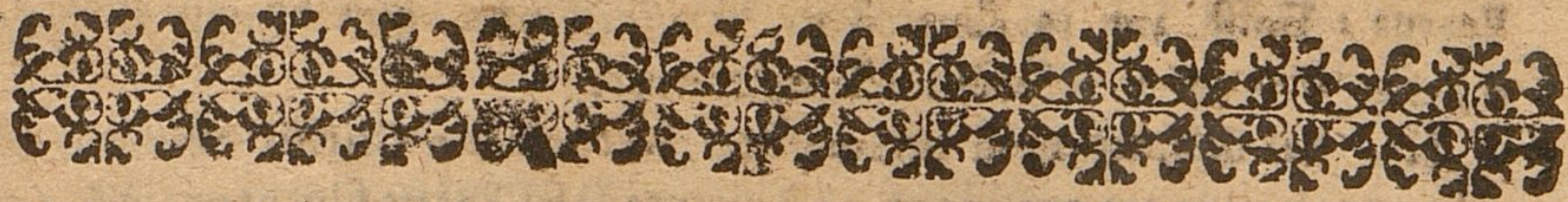
Exprimebat PETRUS FABER.
M. DC. XXIX.

Magnificis, Ampliff. Consultiff.
Excellentiff. & Clarissimis Viris.
Dnn.

D. ANDREÆ SEIFFARTO }
PHILIPPO SCHMIDIO } *Reipublicæ Hallensis Con-*
sulibus meritissimis.
D. THOMÆ CRESSIO, Ejusdem
Reipubl. Syndico, & Scabinatus Senio-
ri spectatissimo.

Vobis *Patronis*, & *Patrino*, maximo
Honore dignis usq; *Mecanatribus*,
Honore dignis inde *Promotoribus*,
Hanc Disputatiunculam Theologicam,
Studij in mei argumentum, & observantiæ
Documentum, alacri mente præstandæ, offero,
Humillimâ manu & metro, dico, sacro.

Georgius Eberhardus Schreinerus. Hall.
Autor & Respondens.

DE
GLORIOSA SALVATORIS NO-
STRI JESU CHRISTI RESUR-
RECTIONE.

Ad sedulam gloriosæ Salvatoris nostri JESU Christi resurrectionis considerationem incitare nos potest & debet. 1. *Præcepti autoritas*, Pauli 2. Tim. 2. v. 8. Ipsius Christi Cant. 5. v. 1. 2. *Exempli dignitas*, Prophetarum 1. Pet. 1. v. 11. Christi prænunciantis Matth. 16. v. 21. 17. v. 9. & 23. 20. v. 9. Marc. 8. v. 31. 9. v. 8. & 31. 10. v. 34. Luc. 9. 22. 18. v. 34. Discipulis se aliquoties monstrantis Act. 1. v. 3. Pauli 1. Cor. 15. 3. *Commodi multiplicitas* id. 1. v. 14. 1. Pet. 1. v. 3. Vid. August. in serm. de resur. Chrysol. serm. 118. 4. *Temporis solennitas*, Tertull. lib. de idolol. cap. 14. Jun. in hujus loci comment. pag. 108. Ambros. in cap. 17. Lucæ. De hac verò disputaturis notanda occurrunt partim generalia, partim specialia.

I I. *Generalia sunt in definitione: quæ vel nominis, vel rei.* Nominis definitio complectitur 1. *ετυμολογίαν*. Resurgere vi vocis est idem quod iterum surgere. Resurrectio dicta quod sit iterata quædam status, perinde ut & *Græcis* ἀνάστασις est δευτέρα ἢ πεπρωμένη ἀσις *secundæ ejus quod cecidit status*, πάλιν ἀνα quod re & sursum in compositione significat, ac ἵσταμι surgo: ut sic ἀνάστασις sit & iterum surgere, post mortis scilicet casum, & sursum surgere, ex sepulcro scilicet erectum. *Hebræum* Kimah & Tekumah erectio, resurrectio, formatur ex radice Kum surrexit ad standum, stetit. 2. *ὁμωνυμίαν*. Resuscitatio accipitur 1. *active* 2. *passive*: quia in resuscitatione est is qui resuscitat, & qui resuscitatur. Resuscitatio sive resurrectio *active* tribuitur Christo dupliciter. 1. *Proprie* respectu suæ glorificationis. 2. *Metonymice*, respectu nostræ vivificationis. Ioh. 11. v. 25. 3. *συνωνυμίαν*. Resurrectio Christi vocatur etiam ἀνάστασις κυριακή *resurrectio Dominica*. Apostolus Rom. 14. v. 9. usurpat ἀνάστασιν *reviviscentiam*:

Petrus 1 Epist. 3 v. 18. ζωοποίησιν vivificationem. quæ tamen ab ἐγέρσει καὶ ἀναστάσει certo respectu distinguuntur.

III. Rei definitionem talem pono. Resurrectio Christi est actus ad ipsius exaltationem pertinens, quò virtute DEI Patris sibi propriâ & communicatâ, corpus suum mortuum, vivificatum ac glorificatum è sepulcro reduxit: ut hostium victorem & nostrum Salvatorem sese demonstraret, nobisq; spiritualement ac æternam resurrectionem impetraret.

IV. Specialia resurrectionis Christi habent tum confirmationem, tum explicationem. Confirmatio delimitur partim ex Scripturæ textibus, partim testibus. Scripturæ textus continent tum vaticinia. 1. ex Mose. 2. ex Psalmis 3. ex Prophetis. it. promissiones Christi: ex Evangelistis: tum typos. quorum omnium enumeratione, brevitatis studio, cumq; ad suggestum magis quàm ad nostram cathedram pertineant, super sedemus. Testes sunt vel cælestes, vel terrestres. Cælestes, duo Angeli, stolis albis & fulgurantibus induti Luc. 24. v. 4 Joh. 20. v. 12. Non enim contradictionem infert, quòd apud Matth. 28. v. 2 & Marc. 16. v. 5 unius tantum fiat mentio: duo apparuerunt, unus concionem ad mulieres promulgavit. De his notandum, quòd sint. 1. veraces. 2. plures 3. non perfectores resurrectionis Dominicæ, sed manifestatores. 4. testes evidentes.

V Terrestres sunt Homines partim sancti, partim impij. Sancti vel cum Christo resuscitati, vel conversati. Resuscitati sunt illi Sancti Matth. 27. v. 52. 53. qui 1. apparitione suâ de resuscitato Christo testimonium exhibuerunt. 2. exacto 40 dierum decursu cum eodem cælum ascenderunt. Cum Christo conversati sunt tum mulieres tum Apostoli. Mulieres, quæ 1. ab Angelis resurrectionem Christi annunciatum missæ. 2. calumniis Judæorum oppositæ. 3. de resurrectione dubiæ. 4. testes auritæ & oculatæ. His Christus diversis temporibus apparuit Apostoli. quorum consideretur. 1. divina electio. 2. difficilis persuasio 3. exacta exploratio. His eodem quoq; die tum Emaunti tum in conclavi se videndum exhibuit.

VI. Impij testes sunt Milites, qui nondum corrupti pecuniâ veritatem minimè celârunt, sed rem omnem, ut sese habuit, liberè publicârunt. Nec enim corrupti, veritatem opprimere poterant; siquidem illud Phariseorum commentum multimodis sibi non constabat. Si enim ut ajunt, custodes dormierunt, unde scire potuerunt, discipulos venisse, & tale quid per-

pe.

petraſſe. Præterea num incredibile, imbelles Apoſtoloſ tale quid moliri au-
ſoſ fuiſſe, qui ita fuere percuſi, ut ſe abderent, ac ne pedem quidem ex-
tra conclave proferrent, ſedentibus ad ſepulcrum viris armatis?

VII. Fuit *Confirmatio* reſurrectionis Dominicæ; ſequitur *Explicatio*: quæ
continet tum *circumſtantias* tum *utilitates*. *Circumſtantia* præcipuæ ſunt tū
temporis tum *modi*. *Temporis*: quod proponitur vel *generale* vel *ſpeciale*.
Generale 1. *Anni*, nempe *Veris*, ut virtutem reſurrectionis ſuæ præfigura-
ret, quod videl. virtute ipſius, oſſa noſtra inſtar graminis aliquando ſunt
progerminatura. Eſa. 66. v. 14. 2. *Diei*, quod *tertiâ die*. Vbi notanda 1.
diſtinctio diei naturalis & artificialis 2. *αυθενδοχῆ* partis pro toto, ſumpto
ſine primi, & initio tertij diei, pro diebus integris. *Speciale*, quod paulo
ante *Solis ortum*, vel cum ipſo Sole, in primum hebdomadis diem luceſcen-
te reſurrexerit: uti ſuffragantur pleno ſpiritu & concordî testimoniis. 4.
Evangelistæ. Nempe ut oſtenderet, ſe glorioſâ luâ reſurrectione peccato-
rum tenebras fugaiſſe, & æternam juſticiæ lucem nobis reduxiſſe Malach.
4. v. 2. Luc. 1. v. 97.

VIII. *Circumſtantia modi*: de quo partim *abſolutè*, partim *reſpectivè*.
Abſolutè, 1. quod *propriâ virtute* reſurrexerit. Quamvis enim modò DEO
Patri Rom. 4. v. 24. 6. v. 4. 8. v. 11. modò ſimpliciter Deo. Act. 2. v. 24. 12.
3. v. 15. 4. v. 10. 5. v. 30. 10. v. 40. 13. v. 30. 2. Cor. 13. v. 4. Eph. 1. v. 20.
Coloſſ. 2. v. 12. Heb. 13. v. 20. modò ipſi Chriſto Joh. 2. v. 19. 5. v. 16. 10. v.
18. Act. 1. v. 3. Rom. 8. v. 8. &c. adſcribatur; tamen nulla eſt difficultas, ſi at-
tendatur, virtutem illam, quâ Chriſtus à mortuis reſuſcitatus, bifariam
conſiderari, vel *ἁποθῆως* & *abſolutè*: & ſic communis eſt toti Trinitati,
atq; rectè adſignatur DEO Patri; vel *ὡς προσηλυτῶς* & *relatè*: & ſic propriâ
virtute ſeipſum excitavit, & quidem ſecundum utramq; naturam: divi-
nam, communicatâ ſibi à Patre per æternam generationem; humanam,
per perſonalem unionem.

IX. 2. Quod *novâ gloriâ exornatus* reſurrexerit: Eandem tamen care-
nem & animam quoad ſubſtantiam, non quoad qualitates, quæ mutata, ha-
bens. uti liquet ex Pſ. 16. v. 10. Act. 2. v. 27. 31. Luc. 24. v. 31. 39. Joh. 20. v.
20. 27. Et idipſum corpus fuit integrum ac perfectum, omnibus partibus,
membris & *requiſitis* eſſentialibus conſtans: idq; corporis & reſurrectio-
nis veritas confirmat. Conſiſtit autem gloria, ſeu qualitates illæ corporis

A. 3,

Chriſti

Christi glorificati in 4. potiss. quæ optimè deducuntur ex 1. Cor. 15. v. 42. 43. 44. & sequ. videl. 1. ἀφθαρσία impassibilitate: quæ ex perfectâ immortalitate & in corruptibilitate oritur; ad quam referre licet spiritualitatem. 2. δόξα claritate, Philip 3. v. 21. 3. δυνατότης agibilitate Luc. 24. v. 31. huc spectat ubiquitas 4. ποιότης πνευμαλικῆς subtilitate, cum invisibilitate, Luc. 24. v. 31. Act. 7. v. 55. 9. v. 17. 1. Cor. 15. v. 8. & impalpabilitate. Quod autem cicatrices & stigmata clavorum in s. s. suo corpore habuit, factum id est, non ex naturæ necessitate, sed libera voluntate; non ex corporis dispositione, sed Domini dispensatione Damasc. l. 4. cap. 2. Scilicet, ut inquit August. retinuit cicatrices in corpore, ut sanaret vulnus dubitationis in corde.

X. Respective de modo, quod videl. Christus resurrexerit clauso sepulcro, ante lapidis revolutionem, ut series historicæ descriptionis apud Matth. luculenter testatur: Angelus quippe non idè revolvit lapidem, ut Christus resurgere posset: per resurrectionem enim declaratus est Dei Filius Rom. 1. v. 4. omnium creaturarum Dominus, cap' 14. v. 9: sed ut amoto lapide vacuum introspicere possent monumentum, deq; Christi resurrectione revera factâ certificarentur mulieres. Vti hoc ipsum venerandæ Antiquitatis testimonio stabilitur.

XI. Virtutes Resurrectionis Domini sunt vel præstantiores; vel minus. Præstantiores sunt tū justificatio tū nostra resuscitatio, iustificatio: quia Christus resurrectione suâ veram nobis tribuit justiciam eum ratione acquisitionis & meriti: quod nisi peccata nostra plenissimè expiasset, mors eum captivū tenuisset. Vnde propter justificationem nostram excitatus dicitur Rom 4. v. 25. tum ratione applicationis & efficacie: quia si in morte mansisset, in opere redemptionis succubuisset, & sic inanis foret fides nostra, & adhuc essemus in peccatis. Cor. 15. v. 14. 17. Resuscitatio nostra, quod & nos sumus resurrecturi: is enim qui excitavit Christum ex mortuis, vivificabit & mortalia corpora nostra. Rom 8. v. 11. Confer Job. 9. v. 11. Ose. 6. v. 2. Joh. 11. v. 24. 14. v. 19. Rom. 5. v. 12. 1. Cor. 6. v. 14. 15. v. 12. 20. 21. 22. 2. Cor. 4. v. 14. 1. Thess. 4. v. 14. 2. Tim. 2. v. 11. &c. Vnde Christi resurrectio vocatur Tertull. Exemplum spei nostræ, clavis sepulcrorum nostrorum Theodoret in 1. Cor. 15. tom. 2. pag 77. vas & obses nostræ resurrectionis: & in epitom. divin. dogm. fidei iussor cōmunitatis resurrectionis: Anselm. in 1. Cor. 15 pag 79. causa efficiens, forma & finis nostræ resurrectionis.

XII. Mi.

XII. *Minus præstantiores utilitates sunt, quotquot in concionibus Christi, Angelorum, & Apostolorum recensentur. Esa 61. v. 1. Ezech. 37. v. 12. Zach. 9. v. 11. Pl. 68. v. 19. Joh. 20. v. 17. Rom. 8. v. 17. Eph. 4. v. 8. Hebr. 2. v. 14. Apoc. 1. v. 18. 6. v. 8. 20. v. 14. &c. Vid. Thom. p. 3 q. 55. art. 1.*

QVÆSTIONES.

I. Cur resuscitatio Christi à mortuis, objectum fidei justificantis statuatur Rom 4. v. 25. cap. 10. v. 9.

Fit. 1. quia per hanc DEVS sibi plenè satisfactum testatur. 2. in eadem robur potentiae suae exeruit Eph 1. v. 20. Coloss. 2. v. 12. Rom. 4. v. 21. 3. summa totius Evangelij in hoc articulo continetur, & reliquos omnes hic complectitur. 1. Cor. 15. v. 1 & sequ.

II. Cur nec ante triduum, nec post Christus resurgere voluerit.

Non ante. 1. ut inter mortem & resurrectionem esset mora. 2. ut mors ejus crederetur esse vera. Athanas. lib. de Incarn. Verbi. Thom. p. 3. q. 53 art. 2. Non post 1. ut scripturam impleret. 2. dubitationi de vero suo corpore præveniret 3. turbatos discipulorum animos mœstitudine relevaret.

III. An Christi manducatio & bibitio post resurrectionem, corporis ipsius glorificationem impediunt.

Minimè. 1. quia hoc modo corporis sui veritatem in animis discipulorum confirmare voluit. 2. cibus hic non fuit egestatis, sed potestatis. 3. eo ipso momento, quo sumtus, glorificati corporis naturâ, quasi igne quodam absumtus.

IV. Cur Patri ut plurimum tribuatur Christi resuscitatio.

V. Cur Christus non omnibus apparuerit.

VI. Quare ex intervallo apparuerit.

VII. Num Christus in alterâ vitâ vulnera in corpore habiturus

VIII. An Christi resurrectio sit causa resurrectionis impiorum.

IX. Quâ ratione ex Christi resurrectione nostra demonstretur.

F I N I S.

OVERLAPPING

Ec 553

ULB Halle 3
003 144 577

7

TA 502

VII 17

14

DISPUTATIO
DE
GLORIOSA
SALVATORIS NOSTRI JESU
CHRISTI RESURRECTIONE:
Quam,
Divinà favente gratià,
In illustri Hallensium Gymnasio,
SUB PRÆSIDIO
M. CHRISTIANI GUEINZII
J. U. C. RECTORIS.
publicè proponit,
& pro ingenij modulo de-
fendet
GEORGIUS EBERHARDUS SCHREINERUS
HALLENSIS SAXO.
Ad diem Solis post concionem Vespertinam.
in Auditorio primo.
HALLIS SAXONVM
Exprimebat PETRUS FABER.
M. DC. XXIX.

